UTHARA KANDAM സർഗം 2

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച .

ശ്രീരാമവചനം ശ്രുത്വാ പരമാനന്ദനിർഭരഃ .
മുനിഃ പ്രോവാച സദസി സർവേഷാം തത്ര ശൃണ്വതാം .. 1..

അഥ വിത്തേശ്വരോ ദേവസ്തത്ര കാലേന കേനചിത് .
ആയയൗ പുഷ്പകാരൂഢഃ പിതരം ദ്രഷ്ടുമഞ്ജസാ .. 2..

ദൃഷ്ട്വാ തം കൈകസീ തത്ര ഭ്രാജമാനം മഹൗജസം .
രാക്ഷസീ പുത്രസാമീപ്യം ഗത്വാ രാവണമബ്രവീത് .. 3..

പുത്ര പശ്യ ധനാധ്യക്ഷം ജ്വലന്തം സ്വേന തേജസാ .
ത്വമപ്യേവം യഥാ ഭൂയാസ്തഥാ യത്നം കുരു പ്രഭോ .. 4..

തച്ഛ്രുത്വാ രാവണോ രോഷാത് പ്രതിജ്ഞാമകരോദ്ദ്രുതം .
ധനദേന സമോ വാപി ഹ്യധികോ വാചിരേണ തു .. 5..

ഭവിഷ്യാമ്യംബ മാം പശ്യ സന്താപം ത്യജ സുവ്രതേ .
ഇത്യുക്ത്വാ ദുഷ്കരം കർതും തപഃ സ ദശകന്ധരഃ .. 6..

അഗമത്ഫലസിദ്ധ്യർഥം ഗോകർണം തു സഹാനുജഃ .
സ്വം സ്വം നിയമമാസ്ഥായ ഭ്രാതരസ്തേ തപോ മഹത് .. 7..

ആസ്ഥിതാ ദുഷ്കരം ഘോരം സർവലോകൈകതാപനം .
ദശവർഷസഹസ്രാണി കുംഭകർണോഽകരോത്തപഃ .. 8..

വിഭീഷണോഽപി ധർമാത്മാ സത്യധർമപരായണഃ .
പഞ്ചവർഷസഹസ്രാണി പാദേനൈകേന തസ്ഥിവാൻ .. 9..

ദിവ്യവർഷസഹസ്രം തു നിരാഹാരോ ദശാനനഃ .
പൂർണേ വർഷസഹസ്രേ തു ശീർഷമഗ്നൗ ജുഹാവ സഃ .
ഏവം വർഷസഹസ്രാണി നവ തസ്യാതിചക്രമുഃ .. 10..

അഥ വർഷസഹസ്രം തു ദശമേ ദശമം ശിരഃ .
ഛേത്തുകാമസ്യ ധർമാത്മാ പ്രാപ്തശ്ചാഥ പ്രജാപതിഃ .
വത്സ വത്സ ദശഗ്രീവ പ്രീതോഽസ്മീത്യഭ്യഭാഷത .. 11..

വരം വരയ ദാസ്യാമി യത്തേ മനസി കാങ്ക്ഷിതം .
ദശഗ്രീവോഽപി തച്ഛ്രുത്വാ പ്രഹൃഷ്ടേനാന്തരാത്മനാ .. 12..

അമരത്വം വൃണോമീശ വരദോ യദി മേ ഭവാൻ .
സുപർണ്ണനാഗയക്ഷാണാം ദേവതാനാം തഥാസുരൈഃ .
അവധ്യത്വം തു മേ ദേഹി തൃണഭൂതാ ഹി മാനുഷാഃ .. 13..

തഥാസ്ത്വിതി പ്രജാധ്യക്ഷഃ പുനരാഹ ദശാനനം .
അഗ്നൗ ഹുതാനി ശീർഷാണി യാനി തേഽസുരപുംഗവ .. 14..

ഭവിഷ്യന്തി യഥാപൂർവമക്ഷയാണി ച സത്തമ .. 15..

ഏവമുക്ത്വാ തതോ രാമ ദശഗ്രീവം പ്രജാപതിഃ .
വിഭീഷണമുവാചേദം പ്രണതം ഭക്തവത്സലഃ .. 16..

വിഭീഷണ ത്വയാ വത്സ കൃതം ധർമാർഥമുത്തമം .
തപസ്തതോ വരം വത്സ വൃണീഷ്വാഭിമതം ഹിതം .. 17..

വിഭീഷണോഽപി തം നത്വാ പ്രാഞ്ജലിർവാക്യമബ്രവീത് .
ദേവ മേ സർവദാ ബുദ്ധിർധർമേ തിഷ്ഠതു ശാശ്വതീ .
മാ രോചയത്വധർമം മേ ബുദ്ധിഃ സർവത്ര സർവദാ .. 18..

തതഃ പ്രജാപതിഃ പ്രീതോ വിഭീഷണമഥാബ്രവീത് .
വത്സ ത്വം ധർമശീലോഽസി തഥൈവ ച ഭവിഷ്യസി .. 19..

അയാചിതോഽപി തേ ദാസ്യേ ഹ്യമരത്വം വിഭീഷണ .
കുംഭകർണമഥോവാച വരം വരയ സുവ്രത .. 20..

വാണ്യാ വ്യാപ്തോഽഥ തം പ്രാഹ കുംഭകർണഃ പിതാമഹം .
സ്വപ്സ്യാമി ദേവ ഷണ്മാസാൻ ദിനമേകം തു ഭോജനം .. 21..

ഏവമസ്ത്വിതി തം പ്രാഹ ബ്രഹ്മാ ദൃഷ്ട്വാ ദിവൗകസഃ .
സരസ്വതീ ച തദ്വക്ത്രാന്നിർഗതാ പ്രയയൗ ദിവം .. 22..

കുംഭകർണസ്തു ദുഷ്ടാത്മാ ചിന്തയാമാസ ദുഃഖിതഃ .
അനഭിപ്രേതമേവാസ്യാത്കിം നിർഗതമഹോ വിധിഃ .. 23..

സുമാലീ വരലബ്ധാംസ്താൻ ജ്ഞാത്വാ പൗത്രാൻ നിശാചരാൻ .
പാതാലാന്നിർഭയഃ പ്രായാത് പ്രഹസ്താദിഭിരന്വിതഃ .. 24..

ദശഗ്രീവം പരിഷ്വജ്യ വചനം ചേദമബ്രവീത് .
ദിഷ്ട്യാ തേ പുത്ര സംവൃത്തോ വാഞ്ഛിതോ മേ മനോരഥഃ .. 25..

യദ്ഭയാച്ച വയം ലങ്കാം ത്യക്ത്വാ യാതാ രസാതലം .
തദ്ഗതം നോ മഹാബാഹോ മഹദ്വിഷ്ണുകൃതം ഭയം .. 26..

അസ്മാഭിഃ പൂർവമുഷിതാ ലങ്കേയം ധനദേന തേ .
ഭ്രാത്രാക്രാന്താമിദാനീം ത്വം പ്രത്യാനേതുമിഹാർഹസി .. 27..

സാമ്നാ വാഥ ബലേനാപി രാജ്ഞാം ബന്ധുഃ കുതഃ സുഹൃത് .
ഇത്യുക്തോ രാവണഃ പ്രാഹ നാർഹസ്യേവം പ്രഭാഷിതും .. 28..

വിത്തേശോ ഗുരുരസ്മാകമേവം ശ്രുത്വാ തമബ്രവീത് .
പ്രഹസ്തഃ പ്രശ്രിതം വാക്യം രാവണം ദശകന്ധരം .. 29..

ശൃണു രാവണ യത്തേന നൈവം ത്വം വക്തുമർഹസി .
നാധീതാ രാജധർമാസ്തേ നീതിശാസ്ത്രം തഥൈവ ച .. 30..

ശൂരാണാം ന ഹി സൗഭ്രാത്രം ശൃണു മേ വദതഃ പ്രഭോ .
കശ്യപസ്യ സുതാ ദേവാ രാക്ഷസാശ്ച മഹാബലാഃ .. 31..

പരസ്പരമയുധ്യന്ത ത്യക്ത്വാ സൗഹൃദമായുധൈഃ .
നൈവേദാനീന്തനം രാജൻ വൈരം ദേവൈരനുഷ്ഠിതം .. 32..

പ്രഹസ്തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ ദശഗ്രീവോ ദുരാത്മനഃ .
തഥേതി ക്രോധതാമ്രാക്ഷസ്ത്രികൂടാചലമന്വഗാത് .. 33..

ദൂതം പ്രഹസ്തം സമ്പ്രേഷ്യ നിഷ്കാസ്യ ധനദേശ്വരം .
ലങ്കാമാക്രമ്യ സചിവൈ രാക്ഷസൈഃ സുഖമാസ്ഥിതഃ .. 34..

ധനദഃ പിതൃവാക്യേന ത്യക്ത്വാ ലങ്കാം മഹായശാഃ .
ഗത്വാ കൈലാസശിഖരം തപസാതോഷയച്ഛിവം .. 35..

തേന സഖ്യമനുപ്രാപ്യ തേനൈവ പരിപാലിതഃ .
അലകാം നഗരീം തത്ര നിർമമേ വിശ്വകർമണാ .. 36..

ദിക്പാലത്വം ചകാരാത്ര ശിവേന പരിപാലിതഃ .
രാവണോ രാക്ഷസൈഃ സാർധമഭിഷിക്തഃ സഹാനുജൈഃ .. 37..

രാജ്യം ചകാരാസുരാണാം ത്രിലോകീം ബാധയൻ ഖലഃ .
ഭഗിനീം കാലഖഞ്ജായ ദദൗ വികടരൂപിണീം .. 38..

വിദ്യുജ്ജിഹ്വായ നാമ്നാസൗ മഹാമായീ നിശാചരഃ .
തതോ മയോ വിശ്വകർമാ രാക്ഷസാനാം ദിതേഃ സുതഃ .. 39..

സുതാം മന്ദോദരീം നാമ്നാ ദദൗ ലോകൈകസുന്ദരീം .
രാവണായ പുനഃ ശക്തിമമോഘാം പ്രീതമാനസഃ .. 40..

വൈരോചനസ്യ ദൗഹിത്രീം വൃത്രജ്വാലേതി വിശ്രുതാം .
സ്വയന്ദത്താമുദവഹത്കുംഭകർണായ രാവണഃ .. 41..

ഗന്ധർവരാജസ്യ സുതാം ശൈലൂഷസ്യ മഹാത്മനഃ .
വിഭീഷണസ്യ ഭാര്യാർഥേ ധർമജ്ഞാം സമുദാവഹത് .. 42..

സരമാം നാമ സുഭഗാം സർവലക്ഷണസംയുതാം .
തതോ മന്ദോദരീ പുത്രം മേഘനാദമജീജനത് .. 43..

ജാതമാത്രസ്തു യോ നാദം മേഘവത്പ്രമുമോച ഹ .
തതഃ സർവേഽബ്രുവന്മേഘനാദോഽയമിതി ചാസകൃത് .. 44..

കുംഭകർണസ്തതഃ പ്രാഹ നിദ്രാ മാം ബാധതേ പ്രഭോ .
തതശ്ച കാരയാമാസ ഗുഹാം ദീർഘാം സുവിസ്തരാം .. 45..

തത്ര സുഷ്വാപ മൂഢാത്മാ കുംഭകർണോ വിഘൂർണിതഃ .
നിദ്രിതേ കുംഭകർണേ തു രാവണോ ലോകരാവണഃ .. 46..

ബ്രാഹ്മണാൻ ഋഷിമുഖ്യാംശ്ച ദേവദാനവകിന്നരാൻ .
ദേവശ്രിയോ മനുഷ്യാംശ്ച നിജഘ്നേ സമഹോരഗാൻ .. 47..

ധനദോഽപി തതഃ ശ്രുത്വാ രാവണസ്യാക്രമം പ്രഭുഃ .
അധർമം മാ കുരുഷ്വേതി ദൂതവാക്യൈർന്യവാരയത് .. 48..

തതഃ ക്രുദ്ധോ ദശഗ്രീവോ ജഗാമ ധനദാലയം .
വിനിർജിത്യ ധനാധ്യക്ഷം ജഹാരോത്തമപുഷ്പകം .. 49..

തതോ യമം ച വരുണം നിർജിത്യ സമരേഽസുരഃ .
സ്വർഗലോകമഗാത്തൂർണം ദേവരാജജിഘാംസയാ .. 50..

തതോഽഭവന്മഹദ്യുദ്ധമിന്ദ്രേണ സഹ ദൈവതൈഃ .
തതോ രാവണമഭ്യേത്യ ബബന്ധ ത്രിദശേശ്വരഃ .. 51..

തച്ഛ്രുത്വാ സഹസാഗത്യ മേഘനാദഃ പ്രതാപവൻ .
കൃത്വാ ഘോരം മഹദ്യുദ്ധം ജിത്വാ ത്രിദശപുംഗവാൻ .. 52..

ഇന്ദ്രം ഗൃഹീത്വാ ബധ്വാസൗ മേഘനാദോ മഹാബലഃ .
മോചയിത്വാ തു പിതരം ഗൃഹീത്വേന്ദ്രം യയൗ പുരം .. 53..

ബ്രഹ്മാ തു മോചയാമാസ ദേവേന്ദ്രം മേഘനാദതഃ .
ദത്ത്വാ വരാൻ ബഹൂംസ്തസ്മൈ ബ്രഹ്മാ സ്വഭവനം യയൗ .. 54..

രാവണോ വിജയീ ലോകാൻ സർവാൻ ജിത്വാ ക്രമേണ തു .
കൈലാസം തോലയാമാസ ബാഹുഭിഃ പരിഘോപമൈഃ .. 55..

തത്ര നന്ദീശ്വരേണൈവം ശപ്തോഽയം രാക്ഷസേശ്വരഃ .
വാനരൈർമാനുഷൈശ്ചൈവ നാശം ഗച്ഛേതി കോപിനാ .. 56..

ശപ്തോഽപ്യഗണയൻ വാക്യം യയൗ ഹൈഹയപത്തനം .
തേന ബദ്ധോ ദശഗ്രീവഃ പുലസ്ത്യേന വിമോചിതഃ .. 57..

തതോഽതിബലമാസാദ്യ ജിഘാംസുർഹരിപുംഗവം .
ധൃതസ്തേനൈവ കക്ഷേണ വാലിനാ ദശകന്ധരഃ .. 58..

ഭ്രാമയിത്വാ തു ചതുരഃ സമുദ്രാൻ രാവണം ഹരിഃ .
വിസർജയാമാസ തതസ്തേന സഖ്യം ചകാര സഃ .. 59..

രാവണഃ പരമപ്രീത ഏവം ലോകാൻ മഹാബലഃ .
ചകാര സ്വവശേ രാമ ബുഭുജേ സ്വയമേവ താൻ .. 60..

ഏവമ്പ്രഭാവോ രാജേന്ദ്ര ദശഗ്രീവഃ സഹേന്ദ്രജിത് .
ത്വയാ വിനിഹതഃ സംഖ്യേ രാവണോ ലോകരാവണഃ .. 61..

മേഘനാദശ്ച നിഹതോ ലക്ഷ്മണേന മഹാത്മനാ .
കുംഭകർണശ്ച നിഹതസ്ത്വയാ പർവതസന്നിഭഃ .. 62..

ഭവാന്നാരായണഃ സാക്ഷാജ്ജഗതാമാദികൃദ്വിഭുഃ .
ത്വത്സ്വരൂപമിദം സർവം ജഗത്സ്ഥാവരജംഗമം .. 63..

ത്വന്നാഭികമലോത്പന്നോ ബ്രഹ്മാ ലോകപിതാമഹഃ .
അഗ്നിസ്തേ മുഖതോ ജാതോ വാചാ സഹ രഘൂത്തമ .. 64..

ബാഹുഭ്യാം ലോകപാലൗഘാശ്ചക്ഷുർഭ്യാം ചന്ദ്രഭാസ്കരൗ .
ദിശശ്ച വിദിശശ്ചൈവ കർണാഭ്യാം തേ സമുത്ഥിതാഃ .. 65..

ഘ്രാണാത്പ്രാണഃ സമുത്പന്ന+ശ്ചാശ്വിനൗ ദേവസത്തമൗ .
ജംഘാ-ജാനൂരു-ജഘനാദ്-ഭുവർലോകാദയോഽഭവൻ .. 66..

കുക്ഷിദേശാത്സമുത്പന്നാശ്ചത്വാരഃ സാഗരാ ഹരേ .
സ്തനാഭ്യാമിന്ദ്രവരുണൗ വാലഖില്യാശ്ച രേതസഃ .. 67..

മേഢ്രാദ്യമോ ഗുദാന്മൃത്യുർമന്യോ രുദ്രസ്ത്രിലോചനഃ .
അസ്ഥിഭ്യഃ പർവതാ ജാതാഃ കേശേഭ്യോ മേഘസംഹതിഃ .. 68..

ഓഷധ്യസ്തവ രോമേഭ്യോ നഖേഭ്യശ്ച ഖരാദയഃ .
ത്വം വിശ്വരൂപഃ പുരുഷോ മായാശക്തിസമന്വിതഃ .. 69..

നാനാരൂപ ഇവാഭാസി ഗുണവ്യതികരേ സതി .
ത്വാമാശ്രിത്യൈവ വിബുധാഃ പിബന്ത്യമൃതമധ്വരേ .. 70..

ത്വയാ സൃഷ്ടമിദം സർവം വിശ്വം സ്ഥാവരജംഗമം .
ത്വാമാശ്രിത്യൈവ ജീവന്തി സർവേ സ്ഥാവരജംഗമാഃ .. 71..

ത്വദ്യുക്തമഖിലം വസ്തു വ്യവഹാരേഽപി രാഘവ .
ക്ഷീരമധ്യഗതം സർപിര്യഥാ വ്യാപ്യാഖിലം പയഃ .. 72..

ത്വദ്ഭാസാ ഭാസതേഽർകാദി ന ത്വം തേനാവഭാസസേ .
സർവഗം നിത്യമേകം ത്വാം ജ്ഞാനചക്ഷുർവിലോകയേത് .. 73..

നാജ്ഞാനചക്ഷുസ്ത്വാം പശ്യേദന്ധദൃഗ് ഭാസ്കരം യഥാ .
യോഗിനസ്ത്വാം വിചിന്വന്തി സ്വദേഹേ പരമേശ്വരം .. 74..

അതന്നിരസനമുഖൈർവേദശീർഷൈരഹർനിശം .
ത്വത്പാദഭക്തിലേശേന ഗൃഹീതാ യദി യോഗിനഃ .. 75..

വിചിന്വന്തോ ഹി പശ്യന്തി ചിന്മാത്രം ത്വാം ന ചാന്യഥാ .
മയാ പ്രലപിതം കിഞ്ചിത്സർവജ്ഞസ്യ തവാഗ്രതഃ .
ക്ഷന്തുമർഹസി ദേവേശ തവാനുഗ്രഹഭാഗഹം .. 76..

ദിഗ്ദേശകാലപരിഹീനമനന്യമേകം
ചിന്മാത്രമക്ഷരമജം ചലനാദിഹീനം .
സർവജ്ഞമീശ്വരമനന്തഗുണം വ്യുദസ്ത-
മായം ഭജേ രഘുപതിം ഭജതാമഭിന്നം .. 77..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ ഉത്തരകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ സർഗഃ .. 2..
ഓം
CHECKED BY GURU P.R.IYER
11.5.2024